

תצפית-הקרב בכתת-החקר של בטליון

מאמר זה של המיוֹר נ. אֶרְמֶסְטְרוֹנֶג (מי שהיה קצין-הסיור הראשי של הצבא הקנדי ומפקד בתי-ספר לתצפית ולסיירות בחזית-המערב במלחמת 18–1914) לקוח מספרו „כּוּשֶׁר-הַשְּׂדֶה, הצלפות וסיירות-הידיעות“ (Fieldcraft, Sniping & Intelligence, Aldershot, England, 1942), שיצאה כבר מהדורה שלישית ממנו. אמנם, חיבור זה מתבסס בעיקר על נסיונה של מלחמת העולם הקודמת, אך ערכו השמושי רב עד היום.

תצפית נכונה ומדויקת חשיבות עצומה לה. תצפית בלתי-מדויקת יהודעות בלתי-נכונות סכנתן רבה. ועל כן כה רבה החשיבות הנודעת לשאלות בחירתם ואימונם של אנשי-התצפית על סוגיהם השונים, המהווים את „כתת-החקר“ (או „כתת-הידיעות“) של בטליון-הרגלים.

הסיירים מצריכים אימון רב בתצפית, ולעתים קרובות הם פועלים כצופים. הצופים אין עליהם להיות סיירים דוקא, אך לשני אלה גם יחד דרוש אימון דומה מאד, בעיקר – בקריאת מפות.

הצלפים צריך שיהיה להם חוש הסתכלות חד וידיעה בסיירות, אך אין זה חשוב להם להיות מאומנים ביותר במקצועות אחרים.

יתכן שאדם המתנלה כצלף מומחה לא ידע קרוא וכתוב; יכול דבר זה שלא להיות בעל חשיבות יתירה לגבי הצלף, אבל הכרח הוא לסייר או לצופה שיהיו בעלי-השכלה יאה.

בכמה חוגים רווחת ההשערה שאימון-מקצועי, במידה שהדבר נוגע לצופים, סיירים וצלפים, צריך להנתן באופן נפרד, כלומר שיש לקבוע קורסים מיוחדים לצופים, לסיירים או לצלפים, ולאמנם לחוד. אך קשה להתוות קורמבדיל ברור בין צופים לבין סיירים לגבי אימוניהם. הסגולות הנדרשות מהם דומות מאוד, ויש לאמנם ביחד. מתקבל על הדעת שיתכן וטוב היה לאמן את הצלפים אימון מיוחד; אך, אף על פי שקליעה טובה הכרחית היא כאן, אין היא בשום פנים סגולתם היחידה של אלה. יתכן, אמנם, לארגן עבורם גם קורסים מיוחדים, לזמן קצר, על כל פנים, התצפית, הסיירות והצלפות קשורות זו בזו קשר אמיץ, וקשה להפריד ביניהן לענייני אימון.

התצפית והיכולת לתאר את הנראה – הן מהסגולות החשובות ביותר בצופה או בסייר.

את הצופים יש לאמן במקצועות הבאים:

שימוש בטלסקופ ובמשקפת. אל מה לצפות, וכיצד נעשה הדבר. בנית עמדות תצפית, תרשימי טף, קריאת מפות ומיפוי. פיענוח צילומים מן-האוויר, שימוש במצפן. הסוואה. שיטה של עבודת-החקר בקריהחיות, וניהול מפות-תצפית קבועות. אומדנות מרחקים.

מכשירי-עזר לתצפית הם: טלסקופ, משקפת, פְּרִיסקופ, עיניך אתה. אם

הברירה בדרך - בחר בטלסקופ; אין דומה לו, וקל ביותר להעלימו. טובה מאוד המשקפת, אך לענין ריכוז עולה עליה הרבה הטלסקופ הטוב. כדי שיביאו האנשים תועלת כל שהוא לבטליון ויצדיקו את האימון המיוחד המדוקדק אשר ניתן להם, שומה על הקצינים והסמלים לבחור בזהירות את אלה שיצטרכו לפעול כבעלי מקצוע, ובשום פנים לא לשלחם שליחה סתמית - מעין קביעה, לפי המספר הסידורי, לעבודות ולמשמרות - להשתתף בקורסים לאימון מקצועי. ברי שיהיו לצופים מומחים חייבים האנשים לקבל אימון מעולה, ואין לבזבז זמן במאמצים לאמן אנשים בורים או בלתי מתאימים. רצוי ששלישו של כל בטליון יבקש את תמצית-תכניתם של האימונים הנערכים בכל האולפנות, אשר אליהן יכולים להשלח אנשים מן הבטליון שלו. מפקדי הפלוגות אינם ששים להפרד, ולו אף לזמן מה, מעל איש טוב ומועיל באמת. ולשעבר היו שולחים לאולפנות אנשים משום שהם פורקי משמעת ופנע-רע לפלוגה כולה, או בעלי ראייה לקויה, חרשים, או עצלים, ובגלל הרבה סיבות אחרות. מנהג כזה אינו הוגן כלפי האנשים, וכלפי אלה שמוטל עליהם לאמנם; הבטליון השולח וחוזר ושולח סוג אנשים עלוב לאולפנות חשובות קונה לעצמו עד מהרה שם רע, כיון שאנשי היחידות האחרות נוטים לשפוט על משמעתו של הבטליון כולו מןמות האנשים שהוא שולח לאולפנות. ולרוב הוכח כי משפט זה משפט-צדק הוא.

והרי כמה סגולות חשובות:

1. ראייה טובה, - ואם אפשר ראייה מהירה; יש אנשים המחונונים בכך מלידה, ויש שרוכשים זאת. על כל פנים, צופים, סיירים וצלפים חייבים להשתדל לפתח סגולה זו. בשדה, על העינים להיות חסרות-מנוחה תמיד. השתדל לפתח מבט חיתי, או מבט "אונף". 2. לא להיות סומא לגוונים, או חרש. 3. להיות עירני ונכון, ובעל-תפיסה. 4. מתמיד, סבלני, ועז-ריות. 5. ספק הוא אם אנשים הנוחים להתרגש יהיו צופים טובים; עפ"י הם מסנירים את מקום המצאם. 6. להיות נאמן בדבריו. בטרם ילקח האיש לשמש כצופה בכיתת החקר יש לבחון את ראייתו, הן ביום והן בלילה. אנשים בעלי ראות מצוינת ביום, יתכן שיהיו עורים בלילה. ותצפית-לילה חשובה היא. בדרך כלל יש להשתדל לבחור אנשים שהרבו לחיות בחושך, ובעיקר ביער, כנון: ציידים, טומני מלכודות, מחפשי מתכות, מודדים, חוטבי עצים, ציידים משיני גבול וכד'. אנשים מסוג זה יוכלו להתאמן עד מהרה כצופים, סיירים וכד'. לרובם מידה הגונה של שכל-ישר, ומטבע הדברים יש להם ידיעות שימושיות דיומה, מאחר שהם מאומנים להעזר בתפיסתם הטבעית, בהמצאם לעתים במקומות הרחוקים מישוב; הם מתנועעים בחשאי; מונום ומחיתם היו תלויים פעמים רבות במדת ההצלחה שנחלו עיניהם, חכתם ורובם. לכן הכרח הוא להם שיהיו בעלי חוש-הסתמלות תר ביותר, סבלנים ומתמידים, ומטבע משלוח ידם הם לרוב אמיצי-לב.

* *

הרחבתי את הדיבור בשאלת בחירתם של האנשים, כיון שבדרך כלל שוררת אי-הבנה כה רבה בחשיבות הדבר אף בין הקצינים המשתמשים בבעלי מקצוע אלה.

הצופים צריכים להיות בעלי מביעת-עין טובה להבחנת פני-הקרקע. ויש להקדיש תשומת לב רבה לבחירתה של עמדת-תצפית, ביחוד – אם זוהי עמדת תצפית של בריגדה או קורפוס, ואם ידוע כי בעמדה זו ישתמשו במשך תקופה ניכרת.

בעת סיור לקביעתה של עמדת-תצפית יש לנקוט שיטה מסוימת. מעטה מאוד התועלת ביציאה סתמית אל המרחב הנעלם, מתוך תקווה שעמדה טובה תפול מן השמים. ועל כן יש לשים לב לדברים הבאים: א. להגדיר באופן ברור את נבולות קטע-החזית אשר לבטליון או לבריגדה. ב. להשיג שלסקופ. ג. לצפות בשימת לב יתרה בשאתה עצמך נעשה מטרה לתצפית. ד. עלות השחר הוא הזמן הנוח ביותר, אך השמר מן השמש העולה, אם אתה צופה מזרחה. ה. סייר את החזית כולה, אלא אם ידוע לך כי חלק מסוים אינו מתאים לכך. ו. בחן בשימת לב את שטח האויב מכל גקודה, וציין לך את שדה-הראיה הטוב ביותר. ז. בקש מסתור והעדיפו על מחסה, כי מסתור טוב פירושו מחסה. ח. אל תחפז; קביעתה של עמדה טובה הוא ענין חשוב ביותר, ולא תמיד קל הדבר.

בתקופתם של קרבות-השדה הפתוחים ב-1918 (ב-90 ימי המלחמה האחרונים) הוברר כי קשה מאוד להביא לידי כך שהאנשים ישינו עמדות טובות באמת. פעמים לא היה להן לעמדות שבחרו אף שדה-ראיה כל שהוא.

צופים שבותרים בהם ערב התקדמות מהירה חייבים, מעל לכל, להיות מומחים במיוחד בקריאת-מפות, שימוש במצפן, וכתיבת דו"חים באופן ברור ומדויק. אין זה בשום פנים דבר קל.

* *

רק הנסיון-השימושי והשכל-הישר יש בהם כדי לעצב צופה מוכשר. קשה מאוד למפל כאן בנושא זה בתוך ספר, – כי הרבה מאוד תלוי בנסיון-שימושי ובהדגמה – אך יתכן וטוב יהיה להביא כמה ציונים בשיטות שמשתמשים בהן הציידים אשר כדי להצלחת, עליהם לדעת, כמובן, דברים רבים ולהיות בעלי חוש-הסתכלות חד.

נקבע איפוא, כמה הערות לפי החלוקה דלקמן:

1. הרגלים. 2. עקבות וסימנים.

1. הרגלים. הצייד, למען יצלח, חייב ללמוד תמיד את הליכות בעלי החיים שלו. אם אינו עושה כן לא יצלח בצידו לעולם. ראשית דבר, עליו לברר את מציאות הצייד בסביבה; עליו להיות בטוח שאינו מכזבו זמן ומרץ רבים מדי בתצפיות אחרי לא-כלום, ושאין הוא מחכה לדברים אשר לעולם לא יבואו. ענין פשוט למדי הוא לצפות בהצלחה ולהשיג ציד, באם הצייד יודע ללמוד את נוהג צידו. המירון שלנו חייב, על כן, לרכוש מושג מה על הרגלי אויבו:

א. מתי הוא קם בבוקר. ב. מתי אפשר לראותו מתנועע. ג. אם הוא מתנועע עם שחר. ד. אם פלגות-העבודה שלו יוצאות לתפקידן לאור-היום. ה. אם נם הוא, בבעלי החיים, נח בצהריים. ו. מהו הזמן הטוב ביותר למצאו בערב. צופה טוב יכול להבטיח לכל אדם להראות לו "בושי" (גרמני) במשך היום,

ולרוב יוכל לציין גם את השעה שבה הלה נראה; דבר זה מתיחס בעיקר למלחמת-חפירות.

הצייד, לאחר שלמד במשך זמן מה את נוהג צידו, מרניש ספוק רב יותר; יש לו מדה רבה יותר של בטחון בעצמו וביכולתו בצופה. סוג זה של תצפית נחוץ ביותר לצרכי צליפה.

2. העקבות-חשובים הם ביותר לצופה-הצלף. כמו לבעלי חיים, כן גם ליריבך שבילים ומשעולים מיוחדים לבוא למקומות עבודתו ולצאת מהם. פעמים מוליכות נתיבות אלה את יריבך על פני שטחים גלויים, אשר בהם הוא נראה לעין, כולו או בחלקו, ואם היתה התצפית טובה – לא תחמיא יריתו של הצייד. הצייד יצפה שבילים ומשעולים שונים המובילים אל פגרי בעלי חיים, ולכן יכין ויטמון בשבילים אלה מלכודות, לתפוס או להרוג את החיות בלילה. אף אנו עושים דבר דומה לכך. לפי צלומים מן האויר אנו רואים שבילים ונתיבות המובילים אל ומתוך מחסנים, מחפורות, וכו' – ומקומות אלה מוטרדים באש במשך הלילה.

בעלי חיים מבקרים לעתים קרובות אותו אגם או מקוה-המים, והולכים תדיר באותם השבילים. גם זרמי מים הם עוברים במקום אחד. אף אנו שואבים לעתים קרובות את המים מאותה שוחת פגזים, או חוצים זרמי מים על פני נשרים מסוימים או אף על פני אותו נשר עצמו. הצופה שלך קבע זאת – וכוון את צלפו למטרה: כמוהו כצייד שבדרך זו הוא יודע לאן עליו לפנות בבקשו את צידו.

בדברים שציינו עד כה עמדנו על השאלה כיצד מביטים. עכשיו יש ליתן לצופה מושג מה על הדברים שיש להביט אליהם.

במלחמת חפירות רצוי שהצופה, אם הוא איש חדש במלאכתו, ירשום לו בפנקסו מספר דברים חשובים שעליו להשגיח בהם. מנסיוני למדתי שצופים רבים ראייתם טובה מאוד, אך אין הם יודעים כיצד להשתמש בה. לא תמיד חשובה המטרה המובנת-מאליה דוקא; לפעמים יש לעקוב אחרי עבודה שנעשית, עמדות, או תנועות שהאויב משתדל להסתירן.

ואלה הדברים שידיעתם חשובה (במלחמת חפירות):

1. משמרי-תצפית, משמרי-צלפים, אשנבי-ראיה מכל המינים. 2. עמדות של מכונות-יריה. 3. מרגמות (יש לאתקן לפי הבהובי-יריות וצלומים). 4. מחפורות שעשנן מסגיר אותן; כמו כן בניי-מפקדות חשובים וכו'. 5. פלגות עבודה: כוחן, זמנן ומקומן. 6. חפירות: מקומן של חפירות חדשות; חפירות שמתקנים או מחזקים אותן; לברר אם חפירות-החיבור מאורגנות להגנה. צילומים עשויים לסייע כאן. 7. מקומות שבהם התיל חזק ביותר או מחופר, פרצות בתיל, השפעתה של אש תותחינו על תיל האויב, גם כל תיל שמאחורי קו החזית וכו'. 8. עמדות האזנה של האויב. – הסיירים הם האחראים בדרך כלל לאיתורן של הללו, אך הצופים גם הם יכולים להתחזק את עיניהם פקוחות, עם שחר ועם חשכה. 9. חפירות-חותרות של האויב – ענין חשוב ביותר הוא להשגיח בתשומת לב על כל מחתרות חדשות. בניין של אלו מבשר כרגיל התקפה. 10. מחתרות-מוקשים. – כמות בלתי רגילה של עפר שנתלל (ויש להניח כי הופנה), חמר כחלחל המופיע באיזורים מסוימים הוא

סימן בטוח כמעט לכך שנעשית עבודת חפירה מאיזה סוג שהוא,*—וכן קול שאיבה מתמיד, יומם ולילה. על עבודת חתירה מעידים גם סימני קיטור או ערפל העולים יום-יום במקום אחד; וכן צלילים שונים, הניתנים לאתור.

11. ענין חשוב ביותר לצופים הוא שידעו את שמותיהן של כל הדרכים החשובות ומקומן בדיוק על המפה, ביחוד של פרשות-דרכים, כיוון שבמקרים רבים הוקמו תיבות-שדה על פרשות-הדרכים; תנועה הנראית בדרכים וטיב התנועה — חשיבות עצומה להם; וכן, מחוץ לדרכים, כל קוי גישה אל החפירות, שבילים שמשתמשים בהם המשמרות המחליפים, התובלה, וכו'. 12. אוירונים, — בדרך כלל, האם אלה היו פעילים, ההנמיכו עוף, הירו אל החפירות. 13. כל דבר שטיבו חשוד והוא דומה לעמדה מבוצרת, ישובים מוגנים. קבע את הכיוון והשווה עם הצילום. 14. זיהוי יחידות האויב — קשה לקבעו; זיהויה של יחידה לפי הסתכלות בסימני-הגדודים, הסרטים, צבע המדים וכו' — אין ראוי לסמוך על כך. 15. תנועה בלתי-רגילה של האויב באיזורים העורפיים ותנועת קבוצות קטנות של אנשים בחפירות ומסביבן. אם אלו נראות עם חשכה הן מבשרות בדרך כלל חילוף משמרות. על הצופה לציין אם האנשים נושאים תרמילים ורובים ומה הכיוון שבו הם נעים. ידיעות אלו, יחד עם הידיעות שמקבלים מפי שבוי הנלקח באותו זמן לערך, ערך רב יכול להיות להן. 16. השגת בתשומת לב אחרי כל סימן של מחפרות, המוסגר אליך מתוך חוסר זהירות על ידי אנשים או עשן, והשווה עם צילומה של אותה סביבה. 17. ארטילריה, — כיוון האש, קוטר-התותחים ומדת ההרעשה. האם פגזיו אינם מגיעים אל קווי של האויב או פגזי האויב נופלים סמוך מאחורי קווי הוא. אל הארטילריה יש להשקיף יומם ולילה. לקציני הקשר של הארטילריה יש למסור את הידיעות על כל הרעשות של האויב, למען יאחזו בפעולות הדרושות.

18. אורות ואותות. — ובכלל זה זיקוקים הנשלחים על ידי האויב ועל ידינו; והם חשובים ביותר במצבים מסוימים; וביחוד — אותות „ס. א. ס.י. לכאן מתיחסת גם התצפית אחרי ורקורים, הליאוגרף, איתות חזותי (בדגלים וכיו"ב), מתקני אלחוט, גילויי ריגול מצד האויב.

19. תמיד תודיע על כל שטח מת, ותשגיח על הגישות אליו, ביחוד אם יקרה הדבר באדמת ההפקר או סמוך ממש לקו החזית של האויב.

20. תמיד תמסור כל ידיעה הנוגעת לאויב, אחת כמה טפלה יכולה ידיעה זו להראות בעיני הצופה.

21. דחלילי אי-לנות הותקנו בהצלחה רבה מאד על ידי פלגות מיוחדות של מהנדסים מלכותיים במלחמת-הפירות, ורק לעתים רחוקות הבחין בזאת האויב. 22. דרושה תצפית חרוצה ביותר כדי להשגיח בשימוש בדחלילי-אדם, אם הדמויות הללו מוצגות בזהירות. הצופה של הבטליון הוא האדם שעליו יש לסמוך בענין זה. וכמוהו הצלף. האויב משתמש לעתים קרובות בדחלילי-ראש כדי למשוך אש ולגלות את מציאותך.

* המחבר מציין את התנאים בצפון-צרפת — כל סביבה יש לה סימנים משלה לכך. — המער.

23. — ע ש ב מלאכותי בכל הנונים אפשר להתקין כיום באופן כה טוב שהצופה המומחה ביותר, אם על פני הקרקע ואם באויר, יתקשה להבחין בו. גם למי שהתמחה בצילומים מאוירון קשה הדבר, אם העשב הושם כהלכה. רישול מצד האויב עוזר הרבה לצופה בגילוי הדברים הללו.

* *

במלחמה הנערכת בשדה פתוח, כשיש ומבצעים התקדמות מהירה תוך כרי שעות מספר, קשה לקיים פקוח מרוכו על פעולות התצפית בבטליון. כל אדם בקו החזית, בעת התקדמות, משמש למעשה צופה לעצמו. יחידות קטנות מסיקות את המסקנות לפעולה מתוך תצפיותיהן הן. ואף יחידים חייבים להשתמש בדרך זו בתוצאות הידיעות והתצפיות שלהם עצמם. כי גם לנביהם כולט הצורך בצירופם של תצפית ופעולה.

כך, אם נתקלים בעת התקפה בקו של מכונת-יריה אין הצופים או אנשי הצבא האחרים יכולים, כמו במלחמת חפירות, להודיע על מקומה של עמדת-מכ"י זו למפקדה ולחכות שהארטילריה או המרגמות יוציאוה מן המערכה. להיפך, עליהם להפעיל את יומתם הם, ובעזרת סיירים ותצפית טובה יש לאגף את הקו או ללכוד אותו בהסתערות.

וכן, בעת התקדמות מהירה, מן הנמנע הוא לחילות הקו הראשון להודיע על תוצאות תצפיותיהם בעוד מועד, כדי אפשרות פעולה דחופה של סוגי הנשק האחרים הפועלים מאחוריהם. עליהם להיות תלויים באותם החיילות (או הטנקים) הפועלים בסמוך להם.

צופי-בטליון מנוסים צריכים להועיל בדיווחם בכך שיאחרו במהירות את מכונות היריה ויצינו את מקומן לצלפים וליתר. מכונות-היריה הן הנשק שיש להזהר ממנו יותר מכל בקרבות-השדה הפתוחים. בקנים אלה של מכ"י, אם רק אין עמדותיהם חזקות ביותר, צריך לטפל חיל-הרגלים בפעלו לפי יומה עצמית.

האויב פעיל כמעט תמיד בצלפות וגורם אכידות רבות. צופינו חייבים לגלות את מקומם של צלפי אויב אלה, או את כיוון האש שלהם, ולציין את המטרות הללו לכל חייל או צלף הנמצא בסמוך להם, או שהצופה עצמו הוא קלע טוב ופועל נגד המטרה שגילה בתצפיתו.

בקרב גלוי צריך הצופה להסתייע בשכלו לא פחות משהוא מסתייע בעיניו, ולדעת היכן לתור אחרי האויב. עליו להיות בעל טביעת עין לקרקע, לא להסיח דעתו מעצים, בנינים, מגדלי-כנסיות, עמדות-משקלם, אש-אונפת, טחנות-רוח, דרכים שקועות, דרכים בכלל, הסוואה, בורות שנחפרו בשטח גלוי, כלי חקלאות פזורים, שדות תבואה, עשב גבוה ואילנות מוטלים ארצה.

בעת התקפה חשוב להשגיח בטיב אש תותחיו של האויב. היא מעידה על כמה דברים: — על עצמת הארטילריה שלו; קוטר התותחים; אם הוא מסיג את תותחיו ארוכי-הטווח; על עומק אש ארוכת-הטווח מאחורי קו החזית שלנו וטיב פגזיו; טיב מתסוסי-האש, — באם הוטל מחסום כזה; אם האש נתונה להשגחה טובה

או שהיא בלתי מוסדרת; אם הוא משתמש בפגיונו, וכן יש לשים לב אל מקומן ומדתן של הפצצות-לילה באיזור הקדמי. במצבי התקדמות חשובה הצפית האיתות: אותות "ס.א.ס." ואורות מכל המינים. בעת התקפה, ביחוד עם שחר או עם חשכה, יש להשגיח בשבע עינים אחרי האותות שנותנים חילות הקורהראשון שלנו. קציני הקורהראשון מסרו פעמים רבות על כך שלא השגיחו באותותיהם, או שהארטילריה לא מיהרה להענות. הדבר נוגע ביחוד להארכת אש המחסום שלנו, בשעה שהיא גופלת בין חילותינו אנו. בשעמדות-תצפית קדמיות (של הקורפוס) עמדו בקשר אלחוטי עם הארטילריה הכבדה של הקורפוס – הושג ניצולן של כל המטרות הנוחות שנמסר עליהן.

לעמדות תצפית אלו היתה פעמים רבות האפשרות להודיע בעוד מועד על שלבים שונים של ההתקפה ועל מדת ההתנגדות. כך, – ההתקפה על גרינלנד-היל (בעת מערכת-ארכס) על ידי הדיביזיה ה-51* היתה מראה נפלא, ואחריו עקבו שתיים מעמדות התצפית של הקורפוס שלנו וכן כל החילות שהתקיפו מצפון למונשי. האויב הטיל מחסום כבד ביותר ברנע שה-51 הגיעה אל קורהרקיע או פסגת-הנבעה. ההודעה על כך, שנמסרה מיד, אפשרה לארטילריה שלנו את הפעולה הנגדית בעוד מועד.

יש למסור בהתמדה ידיעות על עשן, שהוא סימן להתפוצצויות או מחסנים וכפרים בוערים.

ואחרון אחרון, יש ללמד את האנשים לצפות באופן נמרץ, ביחוד במלחמת חפירות. עליהם להיות שיטתיים, לנקוט כל פעם נורות קטנות. אין מבטם צריך לשוטט ללא תכלית בסביבה, משנה שהוא שכיה. עליהם לתור את התיל שלהם, את אדמת ההפקר ואת התיל של ה"בושי". להביט בחשד על כל דבר, שיהיה האויב נתון לתצפית שאינה פוסקת. להעמיד את עצמם בדמיונם במקומו של האויב, – ולחשוב מה היו הם עושים בתנאים דומים. להשיב ערמה תחת ערמה.

את חשיבותה של תצפית נכונה ומדויקת, שמצורפת לה פעולה מהירה, יש להוכיח בכל לשון של הוכחה לאנשי כל הדרגות, אם צופים מוסמכים הם ואם לא.

* *

עמדנו כבר על הדרך הכללית שיש לנקוט כשתרים לקבוע מקומה של עמדת תצפית, והנה עוד מספר הערות שמושיות.

1. אל תקבע עמדת תצפית בקורבה רבה ביותר למחפרה שיושבים בה. היה מקרה ועמדת תצפית נבנתה ממש מעל למבוא; זוהי יותר משטות, ואין להרשות דבר זה לעולם.

2. עמדת צלפות אין לקבוע סמוך לעמדת תצפית של בטליון.

3. אל תשתמש בעמדות תצפית חדשות מיד לאחר בנייתן; חכה ימים מספר והנח להן לקבל צורה טבעית יותר בהשפעת התנאים האטמוספיריים.

* טריטוריאליה, של אנשי-הרים סקוטיים, הצטיינה לא מזמן במסע צפון-אפריקה מאל-עלמיין נעד תוניסיה. – המער.

4. אל תעשן ואל תעלה אש או נרות בעמדות תצפית. יש להשתמש במכונות בישול קטנות על הרצפה, אם הדבר הכרחי.

5. אל תשכח להשתמש במסתמים ומסכים לאשנבי-הראיה בעמדות תצפית, ושים לב להוריד את המסך אחר־כך לפני שאתה חולץ את המסתום. בר שקייהחול אינו יפה לשמוש כמסך. האור בוקע דרכו, יריעת-הקרקע של החייל היא מסך מצויין.

6. בעמך מול השמש השמר עדשות-המשקפת לא יסגירו את העמדה בהבהובן. בזהירות רבה ביותר יש לנהוג בעת הכניסה או היציאה מעמדת-התצפית.

זהירות זו יפה כאם עמדת-התצפית נתונה לצפייה ישירה של האויב, בין מן הקרקע ובין מן האויר. אין זה אלא בזבוז זמן להבין ולהסוות עמדת-תצפית אם הצופים כובשים שביל נרוש ממחפרתם אל עמדת-התצפית שלהם, ללא כל נסיון של התקנת מסתור מן האויר. עמדות תצפית רבות של האויב אותרו בדרך זו. הכלל, שעמדת-התצפית היא רשות-הצופים בלבד, — קשה מאוד לקיימו, ביחוד כשהעמדות הן בתוך קו החזית או סמוכות אליו מאוד. פעמים רבות מסגירה אותן הסקרנות הבטלה. בעמדה צריכים להשתמש אך ורק הצופים. זו צריכה להיות פקודת-קבע בכטליון, בעיקר לגבי המבקרים בקו-החזית. באי זהירות רבה ביותר נוהגים לפעמים כשנערכת פעולה ארטילרית, כדי להוציא מן המערכה עמדת מרגמות, או כדומה. הקצין-הארטילרי המקשר שעם חיל-הרגלים מקבל רשות לבחור את עמדת התצפית הקדמית הטובה ביותר למלאכה זו — ולעתים קרובות הוא מזמין קצינים ממפקדת הבריגדה או ידידי-נפש אחרים לבוא, ולראות במחזה.

והרי מה שמתרחש אז. עמדת התצפית היא קטנה כרגיל, מקום בה בדוחק לשני אנשים. נמצאים שם, נניח, שלושה "תיירים", מחוץ לקצין-הארטילריה והצופה התורני. כולם משתדלים להכנס פנימה, המסך מסולק ומחזיקים בו הקצינים שבחלקם הם בחוץ ובחלקם בפנים, מעשנים שם סיגריות והגישה לעמדת-התצפית נתונה לצפייה ישירה. אחר כך, אולי למחרת היום, מורעשת העמדה ע"י מרגמות ושני צופים נהרגים.

אין זה מקרה שבדמיון; הוא אירע באמת. הידנא, איפוא, זהירים — וביחוד כשהשלג מכסה את האדמה, או שסביבת-העמדה מכוסה חול, או חומר אחר, העשוי להבליט ביותר את העקבות.

כי יהיה מה שיהיה המקום שאדם נמצא בו, אחת היא אם זה מקום שבוחר לעצמו או שבו העמיד אותו המפקד, שם עליו להשאר בשעת הסכנה; אל לו לחשוב על הפנות או על כל דבר מלבד הקרפת. ודברים אלה, הם בגי אפלטון אתונה, דברי אמת הם.